

آزمایش برج خنککن

www.me-en.com

مقدمه

امروزه با گسترش صنعتی کاربردهای تنوعی برای برجهای خنککن ایجاد شده است. این استفاده‌ها در مناطقی که دسترسی به آب وجود ندارد نمایان است. در جمله برجهای خنککن می‌توان به برجهای عظیم نیروگاهها، برجهای خنککن صنایع فولاد، برجهای خنککن مربوط به کندانسورها، چیلرهای جذبی و ترکیبی و... نام برد. با گذشت زمان تغییرات در ساختمان برجهای خنککن شکل گرفته است.

از جمله می‌توان تغییر جنس پکینگ، ماسه، آلومینیوم و از آلومینیوم به پلاستیک نام برد. دسته‌بندی برجهای خنککن به طور خلاصه به صورت زیر می‌باشد:

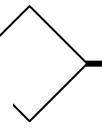
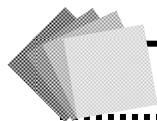
برجهای خنککن

۱- برجهای خنککن تر

- برج با جریان مکانیکی ناهمسو

- برج با جریان مکانیکی متقطع

- برج با جریان طبیعی ناهمسو

- برج با جریان طبیعی متقطع

۲- برج‌های خنک‌کن خشک

- برج با جریان اجباری

- برج‌های خنک‌کن تر اجباری

- مکشی

- دهشی

برج‌های خنک‌کن تر

برج‌های خنک‌کن تر گرمایی دفع شده از کندانسورها را از طریق مکانیزم‌های زیر

به محیط منتقل می‌کند.

۱- افزودن گرمایی محسوس به هوا

۲- تجهیز بخشی از آن گردش که موجب کاهش دمای آب می‌شود.

برج‌های خنک‌کن تر دارای یک سیستم توزیع آب است که آن را به طور یکنواخت

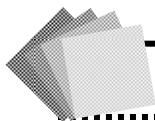
روی شبکه‌ای متشکل از میله‌های افقی نزدیک به هم به نام پکینگ می‌افساند

که پکینگ موجب اختلال کامل آب و هوا می‌شود و این عمل هنگامی صورت

می‌گیرد که هوا از پکینگ جریان می‌یابد و آب در نتیجه نیروی ثقل از یک پکینگ

به پکینگ دیگر می‌ریزد. هوای بیرون از طریق دریچه‌های هوا که شکل مجاری

کوچک افقی هستند و در جوانب برج قرار دارند وارد برج می‌شوند.

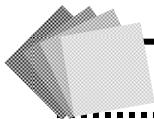

اختلال کامل آب و هوا انتقال گرما و جرم را تشدید می‌کند و این امر موجب خنک کن شدن آب می‌شود. با استفاده از برج‌های خنک‌کن، مقدار آب مورد نیاز حداقل ۷۵ درجه کاهش می‌یابد که مزیتی آشکار برای برج‌های خنک‌کن محسوب می‌شود.

برج‌های خنک‌کن با جریان مکانیکی هوا

در این برجها جریان هوا به کمک یک دمنده تأمین می‌شود این دمنده‌ها می‌توانند از نوع جریان اجباری در برج نصب شود و هوا را وارد برج کند. این برج از دیدگاه نظری دارای این مزیت است که چون هوای گرمتر کار می‌کند، انرژی کمتر مصرف می‌کند. با وجود این دمنده‌ها دارای معایبی هستند که عبارتند از: مسایل مربوط به توزیع هوا، نشست، گردش مجدد هوای گرم و مرطوب خروجی، مسئله یخ زدگی و ورودی برج در زمستان.

به خاطر معایب فوق بیشتر برج‌های خنک‌کن، جریان مکانیکی از نوع جریان مکشی هوا هستند. در این برجها هوا از طریق دریچه‌های تعییه شده در جوانب برج با سرعت کم وارد برج می‌شود و از پکینگها می‌گردد. دمنده‌ها نیز در بالای برج قرار می‌گیرند و هوای گرم و مرطوب را به اتمسفر تخلیه می‌کند، برج‌های خنک‌کن مکشی راندمان بالاتری دارند، آلودگی بیشتر معرف برق بالاتری و تعمیر

و نگهداری آنها دشوارتر است. پرههای برجهای خنک کن معمولاً از آلومینیوم، فولاد رنگ زن یا فایبرگلاس ساخته می‌شوند.

برجهای خنک کن تر با جریان طبیعی هوا

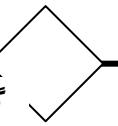
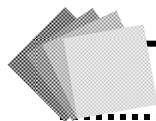
اولین آنها برجهای خنک کن چوبی بود که در اوایل قرن ۱۹ در هند ساخته شد. بعداً در ساخت آنها از فولاد به جای چوب استفاده شد و امروزه آنها را از بتن تقویت شده می‌سازند. قبل این برجها به صورت تقریباً استوانه‌ای شکل ساخته می‌شدند که قسمت فوقانی آنها به شکل مخروط ناقص وارونه بود. ولی امروزه این برجها به شکل هذلولی دور ساخته می‌شوند. در این برجها به دمنده‌ها نیازی نیست و در آنها جریان هوا به فشار محرکی طبیعی ناشی از اختلاف چگالی هوای سرد بیرون و هوای گرم مرطوب داخل برج بستگی دراد. فشار

محرك Δpd در رابطه زیر بدست می‌آید:

$$\Delta pd : (P_0 - P_i) H J_c / J_c$$

برج تر پیوندی

برجهای طبیعی بسیار بزرگ هستند ولی در مقابل، انرژی کمی استفاده می‌کنند، برجهای خنک کن با جریان اجباری هوا ارزانتر هستند ولی انرژی بیشتری مصرف می‌کنند، برج پیوندی مجهز به دمنده ویژگیهای خوب برجهای با جریان طبیعی اجباری را توانما دارد. در این برج ساختمان همانند برج طبیعی ولی

کوچکتر را دارد است، تعدادی فن در اطراف برج تعییه شده است، تا به جریان هوا کمک کند.

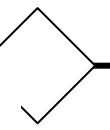
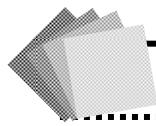
برج‌های خنک‌کن خشک

برج‌های خنک‌کن خشک به برجهای گفته می‌شود که در آن آب گردشی از داخل لوله‌های پردار می‌گذرد و هوای خشک از روی لوله‌ها عبور می‌کند. بنابراین هم گرمای منع شده از آب گردش به صورت گرمای محبوس به هوای خشک وارد می‌شود، برج‌های خنک‌کن خشک می‌توانند از نوع جریان مکانیکی یا جریان طبیعی باشد.

شرح دستگاه آزمایش

این دستگاه یک برج خنک کن از نوع دمши می‌باشد که تعداد زیادی سنسور در نقاط مختلف روی دستگاه نصب شده است و به وسیله آن می‌توان دمای اندازه‌گیری کرد، در این دستگاه از طبقات چوبی به عنوان پکینگ استفاده می‌شود و دبی آب ورودی را می‌توان کنترل و مقدار دقیق آن را اندازه‌گیری کرد.

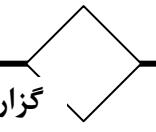
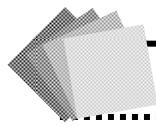
نحوه انجام آزمایش

دبي مشخصي از آب گرم را وارد برج مي‌کним، دمای هواي ورودي و هواي خروجي، دبي آب گرم و دبي هوا را يادداشت مي‌کним، سپس دما را با استفاده از سنسورها توسط صفحه نمایشگر در هر يك از پكينگها يادداشت مي‌کним.
سپس دبي آب گرم را تغيير داده و مراحل فوق را دوباره تكرار مي‌کним.

جدول زير نتایج اين آزمایشات را نشان مي‌دهد.

	T1	T12	T13	T14	T15	T16	t17	T6	T1	Tw	Δh
100	52. 2	44. 3	37. 1	33. 8	32. 1	29. 4	26. 7	17. 8	28. 5	28. 5	34
200	52	47	42. 3	41	39. 5	37. 7	31. 3	23. 5	29. 6	30. 3	34
300	48. 1	45. 1	43. 3	42. 6	42. 5	39. 8	33. 9	26. 2	32	31. 3	34

آزمایش هدایت یک بعدی (رسانایی)

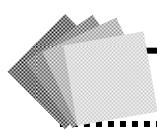
مقدمه

در اشاره با واژه رسانایی، بایستی فوراً توجه خود را به فعالیتهای اتمی و مولکولی معطوف می‌سازیم. زیرا فعالیتهایی در این سطح عامل این شیوه انتقال حرارت هستند. رسانایی را می‌توان به صورت انتقال انرژی از ذرات پر انرژی به گرفتن یک گاز و با استفاده از دستگاه ترمودینامیکی به آسانی شرح داد. گازی با دمای یکنواخت را در نظر گیرید. دمای هر نقطه گاز به انرژی مولکولهای اطراف آن بستگی دارد.

این انرژی به نوبه خود به حرکت تصادفی انتقالی و حرکتهای ارتعاشی درون مولکولها بستگی دارد. دماهای بالاتر با انرژی مولکولی بیشتر همراه است. مولکولهای پر انرژی‌تر هنگام برخورد با مولکولهای کم انرژی‌تر مجاور بخشی از انرژی خود را به آنها منتقل می‌کند. در صورت حضور گرadiان دما، انتقال انرژی در اثر رسانایی در جهت کاهش جهت رخ می‌دهد.

تئوری آزمایش

فرایندهای انتقال گرما را می‌توان با استفاده از معادله‌های نرخ مناسب به صورت کمی درآورد. از این معادله‌ها می‌توان برای محاسبه مقدار انتقال انرژی در واحد

انرژی در واحد زمان استفاده نمود. معادله نرخ رسانایی گرما به قانون فوریه معروف است.

$$f_x'' = -\frac{kdt}{dx}$$

کار گرمایی عبارت است از نرخ انتقال گرما در جهت x بر واحد سطح عمود بر

جهت انتقال حرارت که با گرادیان دما $\frac{dt}{dx}$ در این جهت متناسب است.

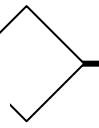
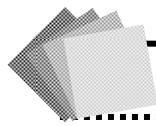
ثابت تناسب، k یک خاصیت انتقالی است، که ضریب رسانایی گرمایی نام داشته و مقدار آن به جنس ماده بستگی دارد. علامت منفی نشانه آن است که اگر گرما در جهت کاهش دما منتقل می‌شود، در شرایط دائم شکل فوق که توزیع دما در آن خطی است گرادیان دما را می‌توان به صورت زیر بیان کرد.

$$\frac{dt}{dx} = \frac{t_2 - t_1}{L}$$

توجه داشته باشید که این معادله شار گرما را میدهد که عبارت است از نرخ انتقال گرما بر واحد سطح نرخ گرما توسط رسانایی در یک دیوار تخت با مساحت سطح A برابر است با حاصلضرب شار گرما در مساحت سطح

$$q_x = q_x'' \cdot \Delta$$

مقاومت گرمایی

در حقیقت بین پخش گرما و بار الکتریکی تشابهی وجود دارد همانطور که مقاومت با رسانایی الکتریکی ارتباط دارد. مقاومت گرمایی هم با رسانایی گرما رابطه دارد. اگر مقاومت را به عنوان نسبت پتانسیل رانش به نرخ انتقال گرما مربوطه تعریف کنیم. از معادلات انتقال حرارت مقاومت گرمایی برای رسانایی برابر خواهد بود با

$$R = \frac{T_1 - T_2}{q_x} = \frac{2}{K \cdot \Delta}$$

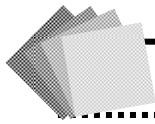
به همین ترتیب برای مقاومت الکتریکی در همان سیستم قانون هم رابطه زیر را برای مقاومت الکتریکی میدهد.

$$R = \frac{E_1 - E_2}{L} = \frac{L}{\delta \Delta}$$

مدار معادل ابزار مفیدی برای درک و محاسبه مسئله‌های انتقال گرما است. از مدار معادل گرمایی می‌توان برای سهل مسائل پیچیده‌ای مانند دیوار مرکب استفاده کرد، چنان دیوارهایی شامل مقاومتهاي گرمایی و موازياند که در اثر لایه‌های مختلف دیوار بوجود می‌آید. نرخ انتقال گرمایی يك بعدی را برای اين سیستم می‌توان به صورت زیر نوشت:

$$q_x = \frac{t_1 - t_2}{\sum R_1}$$

که در آن t_1-t_4 اختلاف دمای کل است و مقاومتهاي گرمایی را شامل می‌شود.

$$q_x = \frac{T_l - T_a}{La/ka + La/kb + La/kc}$$

ولی سیستم‌های مرکب اغلب آسانتر است. که با ضریب انتقال گرمایی کلی کار شود. که به عبارتی مانند قانون سرمایش نیوتن تعریف می‌شود: یعنی

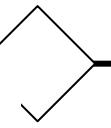
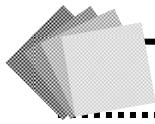
$$q_x = x \cdot \Delta T$$

شرح دستگاه آزمایش

دستگاه آزمایش شامل تعداد سنسور می‌باشد که بر روی قطعات مسی که بین آنها ماده نامعلومی وجود دارد نصب شده است. یک شار گرمایی ثابت به این قطعه‌ها که از طرف کاملاً عایق شده است وارد می‌شود، مقدار این شار به وسیله تغییرات دمای آب اندازه‌گیری می‌شود. صفحه نمایشگر دیجیتال مقدار دمای هر بخش از قطعه را نمایش می‌دهد.

روشهای انجام آزمایش

شار گرمایی ثابت را به قطعه مسی وارد می‌کنیم. اختلاف دمای آب ورودی و خروجی و مقدار دمای آن نقطه را در هر نقطه از مس پس از رسیدن به شرایط پایدار خوانده و یادداشت می‌کنیم. نمودار توزیع دما بر حسب طول را رسم می‌کنیم. سپس مقدار ضریب هدایت جابجایی مسی، قطعه نامعلوم و مقاومت سطح را بدست می‌آوریم، روش بدست آوردن ضریب هدایت جابجایی این است

که شیب خط عمودی را بدست آوریم و از روی آن با توجه به اینکه مقدار Δq

دارا هستیم، میتوانیم مقدار k را بدست آوریم.

دما	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	M
12	11	10	78.	70.	55.	48.	19.	19.	21.	21.	9.1
0	3.9	6.5	1	4	4	1	2	2	8	7	
19	17	16	11	99.	74.	62	19.		23.	23.	9.7
0	8.8	6.9	1.8	1	3		2	19	2	1	5

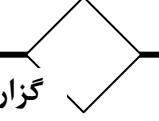
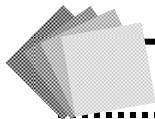
نتایج

الف) مشاهده میشود که مقدار مقاومت سطح تماس تأثیر زیادی در گرادیان

توزیع دما میگذرد و صرفنظر کردن از آن باعث ایجاد خطای زیادی میشود.

ب) با مراجعه به منابع، مشاهده میشود که مقدار x بدست آمده برای مس با

دقت قبولی مقادیر جداول سازگاری دارد.

آزمایش مبدل آب و هوا

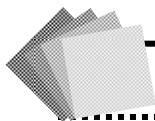
مقدمه

اگر دمای جریان در دو سیال و سطح متفاوت باشند، لایه مرزی گرمایی بوجود می‌آید. (مثابه تفاوت سرعت سطح سیال در حالت حرکت و ایجاد لایه مرزی سرعت در سیالات).

جریان یک سیال روی یک سطح را در نظر می‌گیریم. پروفیل دما در لبه جلویی یکنواخت $T_4 = T_\infty$ است ولی ذرات سیال که با سطح مماسند به تعادل گرمایی با سطح می‌رسند.

با تعادل انرژی بین این ذرات و ذرات سیال مجاور گرادیان دما در سیال ایجاد می‌شود. ناحیه‌ای از میان این گرادیان دما در آن وجود دارد. لایه مرزی انتقال حرارت یا گرمایی نامیده می‌شود. ضخامت آن برابر δT است.

این لایه شامل سه ناحیه در محور عمودی و در محور افقی است. البته لایه مرزی برابر $t\Delta/(T_s - t) = 99\%$ آرام باشد، وقتی لایه مرزی از نوع عایق نیست، چون سیال عایق خوبی است. اگر از نوع گذرا (انتقال) باشد، اصلاً عایق نیست، چون حرکات نامنظم سیال باعث انتقال حرارت زیاد می‌شود. وقتی از نوع درهم باشد یک عایق متوسط است.

لایه مرزی یعنی عایق حرارتی. پس برای انتقال حرارت باید لایه مرزی کاوش یابد. برای اینکار باید جنس عایق بد باشد یا اینکه ناحیه مربوطه نسبتاً افزایش یابد.

با افزایش سطح انتقال حرارت بیشتر می‌شود.

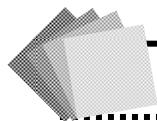
$$Q = hA\Delta T_m$$

در این آزمایش هدف بررسی لایه مرزی با افزایش فاصله از آن می‌باشد. یعنی تغییر دما را بررسی خواهیم کرد.

شرح دستگاه

قسمت اصلی دستگاه شامل دو استوانه می‌باشد که داخل هم قرار داده شده‌اند. استوانه کوچکتر فلزی بوده که از داخل آن آب گرم عبور داده می‌شود. لوله بزرگتر شیشه‌ای بوده که از داخل آن هوا عبور داده می‌شود و در واقع هوا از میان دو استوانه عبور می‌کند. لایه مرزی در همین فضا ایجاد شده، یعنی گرد دو استوانه کوچک سطح موردنظر می‌باشد. و هوا سیال موردنظر، که باعث بوجود آمدن لایه مرزی اختلاف دمای آنهاست.

آب در بویلر گرم شده و مطابق شکل توسط لوله‌ای به داخل استوانه فرستاده می‌شود و هوا نیز توسط یک پروانه به داخل دو استوانه پمپ

می شود.

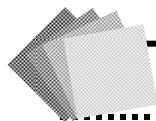
دماهی هوا بین دو استوانه توسط سنسوری به صورت عمودی بر روی دو لوله نصب شده اندازه گیری می شود که اختلاف فاصله ایجاد شده نوک سنسور و سطح بوسیله یک میکرومتر دقیق انجام می شود.

مقایسه بین بحث نظری و عملی

براساس ونتوری باستی گرادیان دما در نزدیک سطح بیشتر باشد. مطابق شکل هر چه به لایه مرزی $99/0$ نزدیک تر می شویم باید این گرادیان کاهش یابد. براساس نمودار عملی نیز تقریبا همین نتیجه حاصل شده، یعنی در نزدیک سطح $1/0 < \gamma < 1/0$ گرادیان با تغییرات و یا شدید گزارش شود. و سپس دوباره وقتی از سطح دور شویم این تغییرات تعديل یافت.

همانطور که در شکل مشاهده می شود در نزدیک سطح شب گرادیان بسیار زیاد می باید یعنی تغییرات دما شدید می باشد که سنسور به آن متصل است و دماها بوسیله دما سنج های دیجیتالی اندازه گیری می شوند.

روش انجام آزمایش

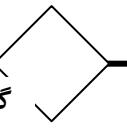
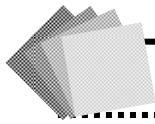

بویلر را روشن کرده و دمای آب را برای 65°C تنظیم می‌نماییم. وقتی آب به این دما رسید پمپ آب را روشن می‌کنیم. آب در استوانه مرکزی جریان یابد. در این زمان پنکه را نیز فعال می‌کنیم تا هوا در مخزن جهت آب از بین دو استوانه عبور نماید.

در این زمان میکرومتر را طوری تنظیم می‌کنیم که سنسور گرمایی با استوانه حاصل آب گرم و سطح مماس شود.

حال شروع به افزایش فاصله بین سنسور و سطح می‌نماییم. با این کار دما در لایه مرزی بالا رفته و به سطح $99/0$ نزدیک می‌شویم. در فواصل معین (y) باید دماهای (t) را اندازه‌گیری نماییم. داده‌های زیر حاصل می‌شوند.

$y\text{mm}$	$t^{\circ}\text{C}$
0.01	56.8
0.02	56.1
0.03	52.3
0.05	44.9
0.07	43.6
0.1	42.8
0.13	42.2
0.17	41.9
0.21	41.8
0.26	41.7
0.32	41.5
0.5	41
0.7	40.5
0.8	40.2
1.2	39.7
2.2	38.1
3.5	36.5

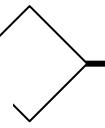
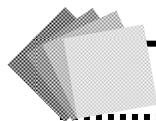
آزمایش دستگاه تهویه مطبوع

مقدمه

شرایط محیط زیست انسان، تأثیر مستقیمی بر چگونگی حالات روانی، وضعیت فیزیکی، نحوه انجام کار و بطور کلی تمام شئون زندگی او دارد. از آنجا که بخش عمده‌ای در زندگی بشر امروزی در ساختمان، محل کار، یا منزل و... حائز اهمیت بسیاری است. کاملترین بخش آن تهویه مطبوع برای ساکنین ساختمان با توجه به نوع فعالیت آنهاست. زیباترین و گرانبهاترین ساختمان در صورتیکه قادر سیستم تهویه مطبوع مناسب باشد قابل سکونت نخواهد بود.

اهمیت و اهم وظایف یک سیستم تهویه مطبوع عبارتند از: کنترل دما و رطوبت و سرعت وزش باد و هوا زدودن گرم سایر آلودگی‌های هوا در صورت لزوم، از بین بردن میکروبها و باکتریهای معلق در هوا.

گزینش صحیح نوع سیستم تهویه مطبوع برای یک فضا یا ساختمان تصمیم بسیار اساسی است که توسط مهندس طراح سیستم اخذ می‌گردد. در این انتخاب علاوه بر داشتن مهندسین طراح و یا ساکنین و اتصالاً و شرایط ساختمانی نیز دخالت دارند. عوامل زیادی باید مورد تجزیه و تحلیل و قضاوت قرار

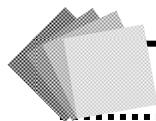
گیرند. از اهم آنها ایده‌های شخص یا سازمان سرمایه‌گذار و جنبه‌های اقتصادی طرح می‌باشد.

انواع سیستم‌های تهویه مطبوع

Direct Expansion - I

این سیستم شامل یک واحد تهویه کننده خردکن است، می‌تواند در داخل فضای مورد تهویه یا در مجاورت آن نصب شود. مایع سریع سرد سنجینی در داخل کویلهای این واحد تبخیر گردیده هوای عبوری از روی کویلهای کویلهای و نتیجتاً فضای اتاق را خنک می‌کند. گرمایش فضای مورد تهویه می‌تواند توسط همین واحد یا بطور جداگانه صورت گیرد. شکل زیر سیستم DX را بطور شماتیک نشان می‌دهد.

۲- سیستم تمام‌آب *Dx System*

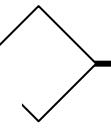
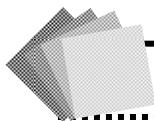

در این سیستم سیال و آب سرد و یا آب گرم در محل جداگانه‌ای تهیه شده و به داخل کویلهای حرارتی اناق ارسال می‌گردد. و در آنجا هوایی را که با سرعت از روی کویل عبور می‌کند سرد یا گرم می‌کند.

۳- سیستم تمام هوا

در این سیستم دستگاه تهیه کننده هوا مطبوع در محلی دور از فضای مورد تهییه قرار می‌گیرد. میان ناقل حرارت (آب سرد، آب گرم یا بخار) داخل کویلهای دستگاه تهییه مطبوع مرکزی ارسال شده هوایی را که توسط بادزن به سرعت از روی این کویلهای عبور داده می‌شود را سرد یا گرم می‌کند. این هوا از انجام یک سلسله تحولات دیگر از قبیل رطوبت‌زنی و غیره از طریق سیستم به فضای مورد تهییه فرستاده می‌شود. شکل زیر یک سیستم تمام هوا را بطور شماتیک نشان می‌دهد.

۴- سیستم هوا - آب

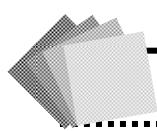

در این سیستم آب گرم یا سرد تهیه شده در دستگاههایی که دور از فضای مورد تهییه قرار دارد به داخل مبدل حرارتی داخل اتاق ارسال گردیده بخش اعظم بار حرارتی را جبران می‌کنند.

از طرفی دیگر مقدار هوای گرم یا سرد که آن نیز وظیفه تأمین اندکی از بار حرارتی اتاق را بر دوش دارد، ولی در عوض نیاز اتاق به هوای تازه را برآورده می‌کند مبدل حرارتی اتاق می‌تواند یک واحد القایی یا یک پانل تشعشعی باشد. شکل زیر شماتیک یک سیستم هوا - آب را نمایش می‌دهد.

شرح دستگاه آزمایش

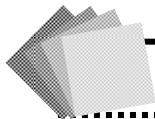
دستگاه آزمایش یک سیستم تهییه مطبوع ΔH_4 می‌باشد، در ابتدای دستگاه دمنده آن قرار دارد که وظیفه ایجاد جریان اجباری هوای را به عهده دارد. بعد از آن آبگرمکن هوای وجود دارد که وظیفه گرم نمودن هوای را به عهده دارد و این عمل از طریق ۲ المتر انجام می‌گیرد. در مقطع بعدی واحد تزریق بخار داغ قرار دارد که عمل رطوبت زنی را انجام می‌دهد. در مقطع بعدی ۲ ترنومتر قرار دارد که عمل

مشخص کردن دمای خشک و هوا را به عهده دارد. در مقطع بعدی کویل سرمایش هوا وجود دارد که بوسیله آب خنک هوا را سرد می‌کند، بعد از کویل سرد گرمکن مجدداً وجود دارد و بعد از آن نیز ۲ ترنمومتر دماهای خشک و تر هوا را برای ما مشخص می‌کند. در مقطع خروجی دستگاه فیزیک، اورفیس وجود دارد.

نحوه انجام آزمایش

فن دستگاه را روشن می‌کنیم، مقدار دمای هوا را در ۲ مقطع دستگاه می‌خوانیم و سپس گرم کن هوا را روشن کرده و دمای خشک و مرطوب هوا را

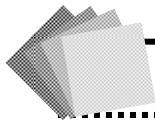
دو مقطع میخوانیم. سپس گرمن کرا خاموش کرده و بخار داغ را وارد سیستم میکنیم و دما را دوباره میخوانیم در مرحله پایانی عمل رطوبت زنی و گرم کردن را تواما انجام داده و دماهای تر و خشک هر مقطع را قرائت میکنیم.

	T1	T2	T3	T4
فن روشن	20.6	14.1	20.6	13.6
گرمایش	21	14.3	27	19
رطوبت زنی	24.4	19.1	23.7	18.6
گرمایی و رطوبت زنی	25.3	22.5	29.1	23.5

دمای خشک	D	20.6	21	24.4	25.3
	G	20.6	27	23.7	29.1
دمای مرطوب	D	14.1	14.3	19.1	22.5
	G	13.6	19	18.6	23.5
نسبت رطوبت	D	0.0086	0.0086	0.134	0.0188
	G	0.0006	0.0126	0.013	0.021
رطوبت نسبی	D		49.8	62.2	90.6
	G	67.4	50.2	63.1	63.8
آنتاپی	D	42.44	53.01	58.5	71.65
	G	40.99	59.13	56.75	75.63
حجم مخصوص	D	0.095	0.946	0.964	0.97
	G	0.944	0.972	0.962	0.987

نتایج

همانطور که از اعداد بدست آمده مشخص میشود با افزایش دما بدون رطوبت زنی دمای تر هوا افزایش و تعداد رطوبت نسبی کاهش مییابد. میزان W ثابت مانده ولی میزان H افزایش مییابد.

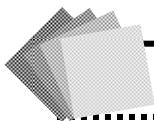

با توجه به اعداد بدست آمده هنگامی که فقط رطوبت زنی انجام می‌شود دمای خشک هوا و آنتالپی تقریباً ثابت می‌مانند، رطوبت نسبی افزایش می‌یابد و حجم تقریباً ثابت است. دمای تر افزایش می‌یابد و همچنین مقدار W افزوده می‌شود.

آزمایش جابجایی اجباری

مقدمه

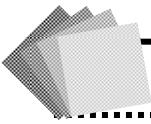
شیوه انتقال گرمای جابجایی از دو مکانیزم تشکیل شده است. علاوه بر انتقال انرژی توسط حرکت تصادفی مولکولی (پخش گرما) حرکت توده‌ای یا کروسکپی سیال نیز در انتقال انرژی سهم دارد، این حرکت سیال در حقیقت تعداد زیادی از مولکولها را یکجا بطور دسته جمعی جابجا می‌کند که در صورت وجود گرادیان دما به انتقال حرارت کمک می‌کند. چون مولکولها در حین حرکت دسته جمعی، حرکت تصادفی خود را خط می‌کنند در نتیجه کل انتقال گرما ناشی از جمع

انرژی حرکت تصادفی مولکولی و حرکت تده سیال خواهد بود. هنگامی که جمع این دو اثر مدنظر باشد از واژه جابجایی استفاده می‌شود وقتی که پدیده انتقال تنها ناشی از حرکت توده سیال باشد به آن از واکسیون گفته می‌شود ما بیشتر به انتقال گرمای جابجایی بین کار سیال در حالت و یک سطح جامد که در دماهای متفاوتی آند علاقه‌مند هستیم تا جریان سیال یک سطح گرم مانند شکل زیر را در نظر بگیرید.

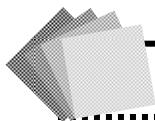
در نتیجه کنشی بین سطح و سیال به ناحیه‌ای در نزدیکی سیال در داخل سیال بوجود می‌آید که سرعت سیال در آن از صفر در روی سطح تا مقدار معین u در داخل جریان تغییری کند به این ناحیه از سیال لایه مرزی سرعت یا لایه مرزی هیدرودینامیکی گفته می‌شود.

علاوه بر این اگر دمای سطح با دای سیال متفاوت باشد ناحیه‌ای از سیال وجود خواهد داشت که در آن دما از T_s در $y=0$ تا t در جریان آزاد تغییر می‌کند. این ناحیه که لایه مرزی گرمایی نام دارد ممکن است باریکتر، پهن‌تر یا هم اندازه لایه مرزی هیدرودینامیکی باشد در هر صورت اگر دمای سطح و سیال متفاوت باشد

انتقال حرارت جابجایی رخ خواهد داد. شیوه انتقال حرارت جابجایی بوسیله حرکت تصادفی مولکولی در نزدیکی سطح که سیال کم است. در واقع در فصل مشترک سطح و سیال ($y=0$)، سرعت سیال صفر است. گرما تنها در اثر این مکانیزم منتقل می‌شود، سهم حرکت توده‌ای سیال از اینجا ناشی می‌شود که لایه مرزی در جهت x رشد می‌نماید. گرمایی که در اثر رسانه ای به این لایه منتقل شده به پایین و سمت جریان حمل می‌شود و سرانجام به بیرون لایه مرزی جریان می‌باید، شناخت پدیده لایه مرزی مبری انتقال گرمی جابجایی ضروری است. به همین دلیل است که موضوع مکانیک سیالات در تجزیه و تحلیل‌های آینده ما در رابطه جابجایی نقشی حیاتی را ایفا می‌کند.

انتقال گرمای جابجایی بر اساس ماهیت جریان دسته‌بندی می‌شود. هنگامی که جریان سیال به وسیله عوامل خارجی مانند یک فن، پمپ یا جریان بار ایجاد می‌شود از واژه جابجایی اجباری استفاده می‌کنیم. جریان هوا به وسیله یک فن که برای خنک کردن اجزای الکترونیکی داغ مدارهای چاپی به کار می‌رود از این نوع است. در سومی دیگر جابجایی آزاد (یا طبیعی) جریان توسط نیروهای غوطه‌وری بوجود می‌آید که حامل اختلاف چگالی ناشی از تغییراتی دما در سیال است. انتقال گرمایی که از قطعات الکترونیکی در آرایش عمومی رخ

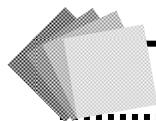

می‌دهد چگالی از نوع جابجایی آزاد است هواپی که با این قطعات در تماس است گرم شده و چگالی آن کم می‌شود. چون این هوا از هواپی محیط سبکتر است، نیروهای غوطه‌وری باعث ایجاد یک حرکت عمودی می‌شود که در نتیجه آن هواپی گرم به بالا صعود کرده و هواپی سرد محیط جای آن را می‌گیرد. اما فرایندهای جابجایی وجود دارد که در آنها تبادل گرمایی نهان نیز مطرح است. این تبادل گرمایی نهان غالباً با تغییر فاز بین حالت‌های مایع و بخار یک سیال همراه است. به عنوان مثال جراین سیال ناشی از جابجایی بخار در کف یک طرف آن جوشان یا ناشی از میعان بخار آب روی سطح لوله حاصل آب سرد از موارد انتقال گرمایی جابجایی است. شکل مناسب معادله نرخ صرفنظر از نوع فرایند به

صورت زیر است:

$$y'' = h(T_s - T_\infty)$$

که در آن "y" شار گرمای جابجایی (w/m^2) اختلاف دمای بین سطح T_s در سیال T_∞ بستگی دارد. این قانون به سرمایش نیوتن معروف است. کافیست تناسب h ضریب انتقال گرمایی جابجایی نام دارد. مقدار آن به شرایط لایه مرزی که خود به هندسه سطح و ماهیت جریان سیال و بعضی از خواص ترمودینامیکی و انتقالی سیال وابسته است، بستگی دارد. تمام مطالعات درباره جابجایی نهایی به مطالعه روش‌های تعیین h منتهی می‌شود. اگر در معادلات فوق شماره‌گر از

سطح منتقل شود $T_s < T_\infty$ شار گرما را مثبت و اگر گرما به سطح منتقل شود

$T_\infty > T_s$ و شار گرما را منفی در نظر می‌گیریم.

روش انجام آزمایش

مقدار معینی از جریان دو را از گرمکن عبور می‌دهیم تا شار ثابت از سطح لوله

عبور کند. جریان هوای اجباری را از داخل محفظه بین دو لوله عبور می‌دهیم.

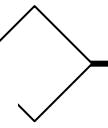
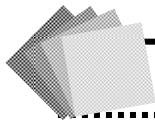
پس دبی هوا مقدار دما در هر نقطه از ورودی و خروجی هوا، مقدار دما و

عملیات را تکرار می‌کنیم. سپس مقدار دمای جداره را در محفظه و مقدار h_1 تا

h_0 و مقدار q_v و q_w در هر مرحله و در هر نقطه مقدار عدد Re را در هر مرحله

حساب می‌کنیم. نمودار تغییرات دما و ضریب انتقال حرارت را رسم می‌نماییم.

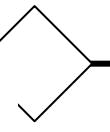
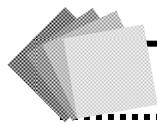
	5	10	20	30	50	10	20	40	60	80				
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T1	Ta	V	I	P
40	24	24	25	25	25	26	28	30	32	35	21	0.	11	1
	.6	.5	.5	.9	.7	.2	.7	.8	.4	.2	8			

62	23	24	24	24	25	26	26	28	30	32	21	0.	11	1
.3	.6	.5	.5	.8	.1	.8	.9	.9	.7	.6	.7	8		

نتایج

- ۱- همانطور که در نمودارهای و جداول مشاهده می‌شود در جریان با دبی بالاتر به علت بزرگتر بودن سرعت و عدد Re مقدار ضریب حرارت بیشتر است و این بیانگر این نوع است که عدد با مقدار سرعت رابطه مستقیمی دارد.
- ۲- به علت بالا بودن ضریب رسانایی‌های داخل لوله و خارج لوله تفاوت چندانی ندارد.

۳- با زیاد شدن مقدار اختلاف دمای جریان و دمای لوله میزان ضریب انتقال

حرارت کاهش می‌یابد که صحت رابطه $Q = h\Delta T$ را به اثبات می‌رساند.

۴- با افزایش مقدار ΔT به علت ثابت بودن هر مقدرا h کاسته می‌شود.